

ՀԱՄԱՁԱՅՆԱԳԻՐ

Հայաստանի Հանրապետության կառավարության և Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության կառավարության միջև կապիտալ ներդրումների խրախուսման և փոխադարձաբար պաշտպանության մասին

Հայաստանի Հանրապետության կառավարությունը և Չինաստանի Ժողովրդական Հանրապետության կառավարությունը, այսուհետ՝ Պայմանավորվող կողմեր,

ցանկանալով մի Պայմանավորվող կողմի տարածքում խրախուսել, պաշտպանել և ստեղծել բարենպաստ պայմաններ մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կապիտալ ներդրումների համար,

հիմնվելով ինքնիշխանության փոխադարձ հարգանքի, հավասարության և փոխշահավետության սկզբունքների վրա,

երկու պետությունների միջև տնտեսական համագործակցության զարգացման նպատակով,

պայմանավորվեցին ներքոհիշյալի մասին.

Հոդված 1

Սույն Համաձայնագրի նպատակների համար.

1) «կապիտալ ներդրումներ» տերմինը նշանակում է գույքային արժեքների բոլոր տեսակները, որոնք ներդրված են կապիտալ ներդրումներն ընդունող Պայմանավորվող կողմի տարածքում, նրա օրենսդրությանը համապատասխան, մասնավորապես ներառելով՝

ա) շարժական և անշարժ գույքը և գույքային իրավունքները,

բ) բաժնետոմսերը կամ ձեռնարկություններում և ընկերակցություններում մասնակցության այլ ձևերը,

գ) դրամական միջոցների և տնտեսական արժեք ունեցող ցանկացած պարտավորության գծով պահանջների իրավունքները,

դ) հեղինակային իրավունքները, արդյունաբերական սեփականության իրավունքները, «նոու-հաու»-ները և տեխնոլոգիաները,

ե) տնտեսական գործունեություն իրականացնելու՝ օրենսդրությանը կամ պայմանագրերին համապատասխան տրվող իրավունքը, մասնավորապես, բնական պաշարների հետազոտություն և շահագործում իրականացնելու իրավունքը,

2) «ներդրող» տերմինը Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրի համար նշանակում է՝

- ֆիզիկական անձինք, որոնք, այդ Պայմանավորվող կողմի օրենսդրությանը համապատասխան, հանդիսանում են նրա քաղաքացիներ,

- ձեռնարկություններ, ընկերակցություններ և տնտեսական այլ կազմակերպություններ, որոնք հիմնվել են այդ Պայմանավորվող կողմի տարածքում գործող օրենսդրությանը համապատասխան՝ պայմանով, որ ֆիզիկական անձը, ձեռնարկությունը կամ ընկերակցությունը, այլ տնտեսական կազմակերպությունները, այդ Պայմանավորվող կողմի օրենսդրությանը համապատասխան, իրավասու են իրականացնելու կապիտալ ներդրումներ մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում,

3) «եկամուտներ» տերմինը նշանակում է կապիտալ ներդրումների շնորհիվ ստացված գումարներ, մասնավորապես, բայց ոչ բացառապես՝ շահույթը, շահաբաժինները, տոկոսները և արտոնագրային պարգևատրումները,

4) «տարածք» տերմինը նշանակում է Հայաստանի Հանրապետության տարածքը և Չինաստանի ժողովրդական Հանրապետության տարածքը:

Հոդված 2

1. Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը կխրախուսի մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողներին՝ իրականացնելու կապիտալ ներդրումներ և, իր օրենսդրությանը համապատասխան, կթույլատրի այդպիսի կապիտալ ներդրումների մուտքն իր տարածք:

2. Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը կաջակցի մյուս Պայմանավորվող կողմի քաղաքացիներին, իր օրենսդրությանը համապատասխան, ստանալ վիզաներ և իր տարածքում իրականացվող կապիտալ ներդրումների հետ կապված աշխատանքների թույլտվություն:

Հոդված 3

1. Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է իր տարածքում մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կապիտալ ներդրումների և կապիտալ ներդրումների հետ կապված գործունեության նկատմամբ ապահովել հավասարազոր կարգավիճակ և պաշտպանություն:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետում հիշատակված կարգավիճակը պակաս բարենպաստ չի լինի, քան այն, որը տրամադրվում է ցանկացած երրորդ պետության ներդրողների կապիտալ ներդրումների և այդպիսի ներդրումների հետ կապված գործունեության նկատմամբ:

3. Սույն հոդվածի 1-ին և 2-րդ կետերի դրույթները չեն տարածվում այն արտոնությունների և առավելությունների վրա, որոնք Պայմանավորվող կողմը տրամադրում է կամ հետագայում կտրամադրի ցանկացած երրորդ պետության ներդրողներին կամ նրանց կապիտալ ներդրումներին՝ հետևյալի հիման վրա.

- նրա մասնակցությունը ազատ առևտրի գոտում, մաքսային կամ տնտեսական միությանը, տնտեսական փոխօգնության կազմակերպությանը կամ միջազգային համաձայնագրին, որը նախատեսում է այնպիսի արտոնություններ և առավելություններ, որոնք համանման են նշված կազմակերպությունների մասնակիցներին Պայմանավորվող կողմից տրամադրվող և մինչև սույն Համաձայնագրի ստորագրման ամսաթիվը ուժի մեջ մտած արտոնություններին և առավելություններին,

- հարկային հարցերում միջազգային համաձայնագրերի և այլ պայմանավորվածությունների,

- սահմանամերձ առևտրի հարցերի գծով պայմանավորվածությունների:

Հոդված 4

1. Պայմանավորվող կողմերից մեկի տարածքում մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կապիտալ ներդրումները չեն կարող ազգայնացվել, բռնագրավվել կամ ենթարկվել ազգայնացման ու բռնագրավման (այսուհետ՝ բռնագրավում) հետևանքներ ունեցող համանման այլ գործողությունների, բացառությամբ այն դեպքերի, երբ այդ գործողությունները կիրառվում են՝ ելնելով հասարակական շահերից, պահպանելով օրենսդրությամբ սահմանված կարգը, անխտրականության սկզբունքը և ուղեկցվում են փոխհատուցման վճարմամբ:

2. Սույն հոդվածի 1-ին կետում նախատեսված փոխհատուցումը կհաշվարկվի կապիտալ ներդրումների իրական արժեքի հիման վրա՝ բռնագրավման որոշումը ընդունելու կամ հրապարակելու օրվան անմիջապես նախորդող օրվա դրությամբ:

Փոխհատուցումը պետք է վճարվի առանց չհիմնավորված ձգձգումների, լինի փոխարկելի և ազատ փոխանցելի մի Պայմանավորվող կողմի տարածքից մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածք:

3. Եթե Պայմանավորվող կողմերից մեկի տարածքում մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կապիտալ ներդրումներին վնաս հասցվի պատերազմի, արտակարգ դրության, քաղաքացիական անկարգությունների և այլ համանման իրավիճակների հետևանքով, ապա այն Պայմանավորվող կողմը, որի տարածքում իրականացվել են կապիտալ ներդրումները, վնասի հատուցման կամ այլ համապատասխան միջոցներ ձեռնարկելու դեպքում այդ ներդրողներին կտրամադրի ոչ պակաս

բարենպաստ ռեժիմ, քան այն, որ տրամադրվում է ցանկացած երրորդ պետության ներդրողներին:

Հոդված 5

Եթե Պայմանավորվող կողմերից մեկը մյուս Պայմանավորվող կողմի տարածքում իր ներդրողի կողմից կատարվող կապիտալ ներդրումների ոչ առևտրական ռիսկերի համար ֆինանսական երաշխիքներ է տալիս և, այդ երաշխիքին համապատասխան, կատարում է վճարում, ապա մյուս Պայմանավորվող կողմը սուբրոգացիայի հիման վրա կձանաչի ներդրողի իրավունքի փոխանցումը առաջին Պայմանավորվող կողմին:

Հոդված 6

Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը, իր օրենսդրությանը համապատասխան, մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողներին նրանց կողմից բոլոր հարկային պարտավորությունները կատարվելուց հետո երաշխավորում է կապիտալ ներդրումների հետ կապված գումարների փոխանցումը՝ ներառյալ.

ա) սույն Համաձայնագրի 1-ին հոդվածի 3-րդ կետում որոշված եկամուտները,

բ) կապիտալ ներդրումների մասնակի կամ ամբողջական լուծարումից ստացված եկամուտները,

գ) կապիտալ ներդրումների հետ կապված՝ վարկային համաձայնագրերին համապատասխան իրականացվող վճարումները,

դ) տեխնիկական օգնության, տեխնիկական սպասարկման և կառավարման փորձի համար ստացված վճարումները,

ե) կապիտալ ներդրումների հետ կապված՝ մի Պայմանավորվող կողմի տարածքում մյուս Պայմանավորվող կողմի քաղաքացիների կողմից կատարված աշխատանքների և ծառայությունների համար առաջին կողմի օրենսդրությամբ նախատեսված չափով ստացված աշխատավարձը և այլ պարգևատրումները,

զ) Պայմանավորվող կողմերի օրենսդրությանը համապատասխան ստացված այլ եկամուտները:

Հոդված 7

Գումարների փոխանցումը, սույն Համաձայնագրի 4-րդ և 6-րդ հոդվածներին համապատասխան, կիրականացվի փոխանցման պահին այն Պայմանավորվող կողմի պաշտոնական փոխարժեքով, որի տարածքում իրականացվել է կապիտալ ներդրումը:

Հոդված 8

Սույն Համաձայնագիրը կկիրառվի բոլոր կապիտալ ներդրումների նկատմամբ, որոնք իրականացվել են 1992 թվականի հունվարի 1-ից հետո:

Հոդված 9

1. Պայմանավորվող կողմերի միջև սույն Համաձայնագրի մեկնաբանման և կիրառման հետ կապված վեճերը հնարավորին չափով կլուծվեն դիվանագիտական ուղիներով:

2. Եթե վեճը հարուցելու ամսաթվից հետո վեց ամսվա ընթացքում այն չլուծվի վերոհիշյալ ձևով, ապա Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկի խնդրանքով կհանձնվի «ad hoc» արբիտրաժային դատարանին:

3. Արբիտրաժային դատարանը կազմված է երեք դատավորից և ստեղծվում է հետևյալ ձևով. Պայմանավորվող կողմերից մեկի կողմից վեճը արբիտրաժ հանձնելու մասին գրավոր ծանուցագրի ստացման օրվանից սկսած երկու ամսվա ընթացքում Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը կնշանակի մեկական դատավոր: Այդ երկու դատավորները երկրորդ դատավորի նշանակման օրից սկսած երկու ամսվա ընթացքում ընտրում են երրորդ դատավորին՝ երկու Պայմանավորվող կողմերի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ ունեցող երկրի քաղաքացու, որը Պայմանավորվող կողմերի համաձայնությամբ նշանակվում է արբիտրաժային դատարանի նախագահ:

4. Եթե արբիտրաժային դատարանը չստեղծվի վեճը արբիտրաժային դատարան հանձնելու մասին գրավոր ծանուցագիրը ստանալու օրվանից սկսած չորս ամսվա ընթացքում, Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը այլ պայմանավորվածության բացակայության դեպքում կարող է Միջազգային դատարանի նախագահին առաջարկել՝ կատարելու անհրաժեշտ նշանակումներ: Եթե նախագահը հանդիսանում է Պայմանավորվող կողմերից մեկի քաղաքացի կամ այլ պատճառով չի կարող իրականացնել նշված գործառույթը, ապա կարող է առաջարկվել Միջազգային դատարանի՝ ըստ ավագության հաջորդ անդամին, որը չի հանդիսանում Պայմանավորվող կողմերից մեկի քաղաքացի, կատարել անհրաժեշտ նշանակումներ:

5. Արբիտրաժային դատարանը ինքն է սահմանում իր աշխատակարգի կանոնները: Դատարանը վճիռներ է կայացնում սույն Համաձայնագրի դրույթներին և միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին համապատասխան:

6. Արբիտրաժային դատարանը վճիռներ է կայացնում ձայների մեծամասնությամբ, այդ վճիռները հանդիսանում են վերջնական և երկու

Պայմանավորվող կողմերի համար ունեն պարտադիր ուժ: Պայմանավորվող կողմերից ցանկացածի խնդրանքով արբիտրաժային դատարանը կմեկնաբանի իր վճռի շարժառիթները:

7. Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը կկրի արբիտրաժային դատավարության ընթացքում իր կողմից նշանակած դատավորի և իր ներկայացուցչության գործունեության հետ կապված ծախսերը: Նախագահի գործունեության հետ կապված այլ ծախսերը Պայմանավորվող կողմերը կկրեն հավասար չափով:

Հոդված 10

1. Մի Պայմանավորվող կողմի և մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողի միջև բռնագրավման դեպքում փոխհատուցման չափին վերաբերող ցանկացած վեճ կարող է հանձնվել արբիտրաժային դատարան:

2. Այդպիսի արբիտրաժային դատարանը ստեղծվում է յուրաքանչյուր կոնկրետ դեպքի համար՝ հետևյալ ձևով.

վեճի յուրաքանչյուր կողմ կնշանակի մեկական դատավոր, իսկ այդ երկու դատավորները դատարանի նախագահ կընտրեն երկու Պայմանավորվող կողմերի հետ դիվանագիտական հարաբերություններ ունեցող երրորդ երկրի քաղաքացու: Առաջին երկու դատավորները նշանակվում են վեճը արբիտրաժի քննարկմանը հանձնելու վերաբերյալ գրավոր ծանուցագրի ստացման օրից սկսած երկու ամսվա, իսկ նախագահը՝ չորս ամսվա ընթացքում: Եթե նշված ժամկետներում արբիտրաժային դատարանը չստեղծվի, վիճաբանող կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է առաջարկել Ստոկհոլմի առևտրական պալատի Արբիտրաժային ինստիտուտի նախագահին՝ կատարելու անհրաժեշտ նշանակումներ:

3. Արբիտրաժային դատարանը սահմանում է ընթացակարգի կանոնները: Ընդ որում, ընթացակարգի կանոնները սահմանմանելիս դատարանը կարող է ղեկավարվել Ստոկհոլմի առևտրական պալատի Արբիտրաժային ինստիտուտի կանոններով:

4. Արբիտրաժային դատարանը վճիռ է կայացնում ձայների մեծամասնությամբ: Վիճաբանող կողմերի համար այդպիսի վճիռը կլինի վերջնական և պարտադիր կատարման համար: Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը պարտավորվում է, իր ազգային օրենսդրությանը համապատասխան, կատարել արբիտրաժային դատարանի վճիռը:

5. Արբիտրաժային դատարանը վճիռ է կայացնում միջազգային իրավունքի հանրաճանաչ սկզբունքներին, սույն Համաձայնագրի դրույթներին և այն Պայմանավորվող կողմի օրենսդրությանը

համապատասխան, որի տարածքում իրականացվել են կապիտալ ներդրումները, ներառյալ նրա կոլիզիոն նորմերը:

6. Վիճաբանող կողմերից յուրաքանչյուրը կկրի իր կողմից նշանակված դատավորի և արբիտրաժային դատավարության ընթացքում նրա ներկայացուցչության հետ կապված ծախսերը: Նախագահի գործունեության հետ կապված և այլ ծախսերը կողմերը կրելու են հավասար չափով:

Հոդված 11

Եթե Պայմանավորվող կողմերից մեկը, իր օրենսդրությանը կամ միջազգային համաձայնագրին համապատասխան, որի մասնակիցներն են հանդիսանում երկու Պայմանավորվող կողմերը, մյուս Պայմանավորվող կողմի ներդրողների կապիտալ ներդրումներին կամ դրանց հետ կապված գործունեությանը տրամադրում է առավել բարենպաստ ռեժիմ, քան սույն Համաձայնագրով տրամադրվածն է, ապա կկիրառվի առավել բարենպաստ ռեժիմը:

Հոդված 12

Անհրաժեշտությունից ելնելով՝ երկու Պայմանավորվող կողմերի ներկայացուցիչները կանցկացնեն հանդիպումներ՝

ա) սույն Համաձայնագրի կիրառման հետ կապված հարցերի ուսումնասիրման,

բ) կապիտալ ներդրումների իրավական հարցերի և դրանց իրականացման հնարավորությունների վերաբերյալ տեղեկության փոխանակման,

գ) կապիտալ ներդրումների հետ կապված վեճերի լուծման,

դ) կապիտալ ներդրումների հետ կապված այլ հարցերի ուսումնասիրման,

ե) սույն Համաձայնագրի մեջ հնարավոր փոփոխություններ և լրացումներ մտցնելու առաջարկության դիտարկման նպատակով:

2. Եթե Պայմանավորվող կողմերից որևէ մեկը կառաջարկի խորհրդակցություններ անցկացնել սույն հոդվածի 1-ին կետով նախատեսված հարցերից յուրաքանչյուրի կապակցությամբ, մյուս Պայմանավորվող կողմն անհապաղ կպատասխանի, և խորհրդակցությունները կանցկացվեն հաջորդաբար Երևանում և Պեկինում:

Հոդված 13

1. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտնում Պայմանավորվող կողմերի՝ համապատասխան ներպետական ընթացակարգերի կատարման վերաբերյալ միմյանց գրավոր ծանուցման օրից սկսած երեսուն օր հետո և կգործի տասնհինգ տարվա ընթացքում:

2. Սույն Համաձայնագիրն ուժի մեջ կմնա, եթե Պայմանավորվող կողմերից ոչ մեկը սույն հոդվածի 1-ին կետով սահմանված ժամկետը լրանալուց առնվազն մեկ տարի առաջ մյուս Պայմանավորվող կողմին գրավոր չծանուցի Համաձայնագրի գործողությունը դադարեցնելու մասին:

3. Սկզբնական տասնհինգամյա ժամկետը լրանալուց հետո Պայմանավորվող կողմերից յուրաքանչյուրը կարող է ցանկացած ժամանակ դադարեցնել սույն Համաձայնագրի գործողությունը՝ իր մտադրության մասին գրավոր ծանուցելով մյուս Պայմանավորվող կողմին:

4. Մինչև սույն Համաձայնագրի գործողության ժամկետը դադարելու օրը իրականացված կապիտալ ներդրումների նկատմամբ 1-12-րդ հոդվածների դրույթները ուժի մեջ կմնան սույն Համաձայնագրի գործողության ժամկետը դադարելու օրից՝ առաջիկա տասնհինգ տարիների ընթացքում:

Ի հաստատումն որի՝ իրենց կառավարությունների կողմից պատշաճ կերպով լիազորված ներքոհիշյալ ներկայացուցիչները ստորագրեցին սույն Համաձայնագիրը:

Կատարված է Պեկին քաղաքում 1992 թվականի հուլիսի 4-ին, երկու օրինակով, յուրաքանչյուրը՝ հայերեն, չինարեն և ռուսերեն, ընդ որում բոլոր տեքստերն էլ հավասարազոր են:

Համաձայնագիրն ուժի մեջ է մտել 1993 թվականի մարտի 17-ից: